

**Przemyska Biblioteka Publiczna
im. Ignacego Krasickiego**

MARIA SKŁODOWSKA-CURIE (1867 – 1934)

Zestawienie bibliograficzne w wyborze

Agata Pilawa

Przemyśl 2011

WSTĘP

Niniejsze zestawienie jest wyborem prac poświęconych Marii Skłodowskiej-Curie zarówno samoistnych wydawniczo, jak też artykułów z polskich czasopism. Bibliografia przedmiotowa została uzupełniona o publikacje samej Marii Skłodowskiej-Curie, tj. o jej korespondencję, *Autobiografię* oraz rozprawę doktorską *Badanie ciał radioaktywnych*. Opisy publikacji zwartych dostępnych w Przemyskiej Bibliotece Publicznej zostały uzupełnione o sygnatury, wskazujące, w którym dziale biblioteki książkę można wypożyczyć lub skorzystać z niej na miejscu: **CG – Czytelnia Główna, Wyp. – Wypożyczalnia dla Dorosłych, Czyt. Dz. – Czytelnia dla Dzieci, Wyp. Dz. – Wypożyczalnia dla Dzieci.**

Wszystkie wskazane czasopisma są dostępne w zbiorach Biblioteki.

NOTA BIOGRAFICZNA

Maria Skłodowska-Curie urodziła się w Warszawie, w 1867 roku i tu spędziła dzieciństwo i młodość. W 1891 roku wyjechała na studia do Paryża, gdzie później żyła i pracowała aż do śmierci. Jako jedyna uczona dwukrotnie otrzymała nagrodę Nobla: po raz pierwszy w 1903 roku w dziedzinie fizyki, po raz drugi w 1911 roku w dziedzinie chemii. Była też pierwszą kobietą – laureatką tej nagrody oraz matką innej wybitnej noblistki – Ireny Joliot-Curie. Głównym polem prowadzonych przez nią badań była radioaktywność pierwiastków. Wraz z mężem – Piotrem Curie odkryła dwa nowe pierwiastki: polon i rad, a także nazwała badane zjawisko promieniotwórczością. Od 1904 roku kierowała na Sorbonie laboratorium przy katedrze fizyki, a po śmierci męża, w 1906 roku objęła tę katedrę i została pierwszą kobietą - profesorem paryskiego Uniwersytetu. W 1914 roku założyła w Paryżu Instytut Radowy, w którym kontynuowała badania naukowe nad promieniotwórczością. Jednocześnie do 1933 roku prowadziła wykłady na Sorbonie; przerwała je, gdy pojawiły się u niej objawy białaczki spowodowane długoletnią pracą z substancjami promieniotwórczymi. Kilkakrotnie odwiedzała Polskę, między innymi w 1932 roku, kiedy uroczyście otworzyła filię Instytutu Radowego w Warszawie swojego imienia. Zmarła 4 lipca 1934 roku. Została pochowana obok męża w Sceaux pod Paryżem. W 1995 roku ciała obojga przeniesiono do Panteonu.

Maria Skłodowska-Curie była laureatką nagród, odznaczeń, otrzymała doktoraty honorowe wielu wyższych uczelni, była aktywnym członkiem licznych towarzystw naukowych. Jej prace stały się ważnym odniesieniem dla kolejnych pokoleń uczonych zajmujących się budową materii, by w efekcie doprowadzić do odkrycia energii jądrowej.

17 stycznia 2011 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2011 Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie.

Oprac. na podstawie:

Estreicher T., *Curie Maria* [W:] *Polski Słownik Biograficzny*. T. IV, z. 2, Kraków, 1938, s. 111-114.

WYDAWNICTWA ZWARTE

Autobiografia / Maria Skłodowska-Curie. - Wyd. 2 [i poprzednie]. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960.

SYGNATURA CG 8487

Autobiografia i wspomnienia o Piotrze Curie / Maria Skłodowska-Curie. - Wyd. 2 rozsz. - Warszawa : Dom Wydawniczo-Promocyjny Gal : Polskie Towarzystwo Chemiczne. Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, 2009.

Badanie ciał radioaktywnych : [rozprawa przedstawiona Wydziałowi Matematyczno-Przyrodniczemu Uniwersytetu Paryskiego w celu uzyskania stopnia doktora nauk fizykalnych] / Maria Skłodowska-Curie ; z przedmową, komentarzami i posłowiem Józefa Hurwica. - Warszawa : Instytut Kształcenia Ekonomicznego PTE, 1992.

Co nauka zawdzięcza Marii Skłodowskiej-Curie / Ignacy Złotowski. - Warszawa : Wiedza Powszechna, 1952.

Córka mazowieckich równin czyli Maria Skłodowska-Curie z Mazowsza / Teresa Kaczorowska. - Wyd. 2. - Ciechanów : Związek Literatów na Mazowszu ; [Pułtusk] : Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieyszтора, 2011.

Czasy pierwszych prac Marii Skłodowskiej-Curie / Tadeusz Wincenty Szczepkowski. - Kraków : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1969.

Działalność Marii Skłodowskiej-Curie a rozwój chemii / Bronisław Zapiór ; Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie. - Kraków : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1969.

Geniusz i obsesja : wewnętrzny świat Marii Curie / Barbara Goldsmith. - Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2006.

SYGNATURA CG 46509

Wyp. 53

Inspiracje na osi czasu : warszawska chemia uniwersytecka : Marii Skłodowskiej-Curie w setną rocznicę Nagrody Nobla z chemii / [red. Lucjan Piela]. - Warszawa : Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, 2011.

Instytut Radowy w Warszawie : dar narodu polskiego dla Marii Skłodowskiej-Curie / Barbara Gwiazdowska, Maria Jokiel, Alicja Rupińska. - Warszawa : Towarzystwo Marii Skłodowskiej-Curie w Hołdzie, 2007.

Korespondencja Marii Skłodowskiej-Curie z córką Ireną : 1905-1934 : wybór / przeł. [z fr.] Krystyna Dolatowska ; [przedm. Gilette Ziegler]. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1978.

SYGNATURA CG 19533

Wyp. 53

Korespondencja Marii Skłodowskiej-Curie z uczonymi z Europy Środkowej i Wschodniej 1904-1934. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1998.

Korespondencja polska Marii Skłodowskiej-Curie : 1881-1934. – Warszawa : Wydaw. Instytutu Historii Nauk PAN, 1994.

Lekcje Marii Skłodowskiej-Curie : notatki Isabelle Chavannes z 1907 roku / Maria Skłodowska-Curie ; tł. [z fr.] Małgorzata Jarosiewicz. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2004.

Maria Curie / Ewa Curie ; z fr. przeł. Hanna Szyllerowa. - Wyd. 15 [i poprzednie]. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1979.

SYGNATURA CG 5005

Wyp. 53

Maria Curie. T. 1-2 / Eve Curie ; z fr. przeł. Hanna Szyllerowa. - Wyd. 9 [i poprzednie]. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960.

Maria Curie-Skłodowska / Helena Bobińska. - Wyd. 4 [i poprzednie]. - Warszawa : "Czytelnik", 1959.

SYGNATURA Czyt. Dz. 53

Wyp. Dz. 53

Maria i Piotr Curie : Rad i... wielka miłość / Jean-Noël Fenwick. – Warszawa : Philip Wilson, 1999.

Maria Skłodowska-Curie / Françoise Giroud ; przeł. [z fr.] Janina Pałęcka. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1987.

SYGNATURA CG 27431

Wyp. 53

Maria Skłodowska-Curie / Laurent Lemire ; z fr. przeł. Grażyna i Jacek Schirmerowie. - Warszawa : Świat Książki - Grupa Wydawnicza Weltbild, 2011.

Maria Skłodowska-Curie / Llouis Cugota. - Poznań : Harbor Point Media Rodzina, 2008.

Maria Skłodowska-Curie / Małgorzata Sobieszczak-Marciniak. - Warszawa : Multico Oficyna Wydawnicza, 2011.

Maria Skłodowska-Curie / Olgierd Wołczek. - Wyd. 2 [i porzednie]. - Warszawa : "Interpress", 1986.

SYGNATURA CG 4939, CG 14728

Wyp. 53

Czyt. Dz. 53

Wyp. Dz. 53

- Maria Skłodowska-Curie i promieniotwórczość / Józef Hurwic. - Warszawa : "Żak" Wydaw. Edukacyjne Zofii Dobkowskiej, 2001.
- Maria Skłodowska-Curie : jej życie i dzieło / fotografie wybrał i opatrzył koment. Olgierd Wołczek ; słowo wstępne napisał Józef Hurwic ; fot. i reprodukcje fotograficzne wykonał Stefan Bałuk. - Warszawa : "Polonia", 1967.
- Maria Skłodowska-Curie : kobieta, która zmieniła dzieje nauki / Philip Steele ; [przekł. z ang. Hanna Pawlikowska-Gannon]. - Warszawa : "MWK", 2010.
- Maria Skłodowska-Curie : kobieta uczona. - Warszawa : L'Oréal Polska, [2003].
- Maria Skłodowska-Curie : największa polska uczona. [Red. Katarzyna Belniak]. - Warszawa : De Agostini, 2007.
- Maria Skłodowska-Curie. - Poznań : Wydawnictwo Ibis, 2008.
- Maria Skłodowska-Curie : znaczenie jej odkryć dla medycyny / wykład wygłoszony 29 stycznia 2011 przez Marka Krawczyka, Sorbona, Paryż ; [współpr. red. Edward Towpik, Magdalena Zielonka]. - Warszawa : Warszawski Uniwersytet Medyczny, 2011.
- Maria Skłodowska-Curie - w świetle odkrycia radu i polonu w 1898 roku / Tadeusz Marcinkowski. - Goleniów : "Bios", 1998.
- Marja Skłodowska-Curie o swoim życiu i pracach. - Warszawa : Wydawnictwo Towarzystwa Instytutu Radowego im. Marji Skłodowskiej-Curie, 1935.
- Między nauką a polityką : Maria Skłodowska-Curie w laboratorium i w Lidze Narodów / Jan Piskurewicz. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007.
- Na ścieżkach życia Marii Skłodowskiej-Curie [1867-1934]. Oprac. Stanisława Bachanek. - Warszawa : Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie : Polskie Towarzystwo Chemiczne, 2006.
- Polskimi śladami Marii Skłodowskiej-Curie : przewodnik / Jan Stefan Jaworski, Stanisława Bachanek. - Warszawa : Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie : Polskie Towarzystwo Chemiczne, 2006.
- Rodzina Curie / Denis Brian. - Warszawa : „Amber”, 2006.
SYGNATURA CG 44425
- Rodzina Curie i promieniotwórczość / E[ugenia]. Cotton ; z fr. tł. Stanisława Dłuska. - Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1965.
SYGNATURA Wyp. 53
- Skłodowska-Curie i promieniotwórczość / Ian Graham. - Warszawa : Wydawnictwo Arkady, 2008.

Spacerownik śladami Marii Skłodowskiej-Curie / Piotr Cieśliński, Jerzy Majewski. - Warszawa : Agora, 2011.

Wkład Marii Skłodowskiej-Curie do nauki : szkice monograficzne [red. Alicja Dorabialska i in.]. – Warszawa : PWN, 1954.

Z Mazowsza do sławy paryskiego Panteonu / Lucjan Biliński. – Warszawa : Biblioteka Publiczna Miasta Stołecznego Warszawy, 2003.

Ze wspomnień o Marii Skłodowskiej-Curie / Helena Skłodowska-Szalay. – Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1958.

Życie Marii Curie / Susan Quinn; przeł. [z ang.] Anna Soszyńska. - Warszawa : Prószyński i S-ka, 1997.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

ADLOFF Jean-Pierre : *Noble dla Marii Skłodowskiej-Curie* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 50-54.

AJK : *W internecie o Marii Skłodowskiej-Curie* // Biblioteka. – 2011, nr 2, s. 37.

BACONIN Jerome : *Maria Skłodowska-Curie na znaczkach* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 67-71.

BLANC Karin : *Maria Curie i nagroda Nobla* // Nauka Polska. – 2000, s. 39-50.

CIEŚLIŃSKI Piotr : *Precz z cudzoziemką, złodziejką mężów : jak Marię Skłodowską-Curie próbowano pozbawić Nagrody Nobla* // Gazeta Wyborcza. - 2011, nr 287, s. 38.

CZYSZKOWSKA Katarzyna : *Co sprawia, że Marię Skłodowską-Curie uznaje się za kobietę niezwykłą?: projekt edukacyjny*// Chemia w Szkole. - 2011, nr 1, s. 34-40.

DORABIALSKA Alicja : *Maria Skłodowska-Curie na tle epoki* // Horyzonty Techniki. – 1967, nr 10, s. 3-5.

DOBROWOLSKI Jan : *Odkrycia Marii Skłodowskiej-Curie a radiobiologia (w stulecie urodzin)* // Biologia w Szkole. – 1968, nr 2, s. 1-5.

GAWIN Magdalena: *Życie jako pasja* // Wiedza i Życie. – 2011, nr 5, s. 42-49.

GAŁKOWSKI Adam : *Maria Skłodowska-Curie – obywatelka Europy i świata* // Kwartalnik Historii Nauki i Techniki. – 2008, nr 2, s. 207-216.

GÓRSKI Jan : *Maria Skłodowska-Curie : komentarz do życiorysu* // Kultura. – 1967, nr 22, s. 1.

HURWIC Józef : *Droga badawcza Marii Skłodowskiej-Curie* // Wszechświat. – 1967, nr 9, s. 205-208.

HURWIC Józef : *Maria Skłodowska-Curie i Piotr Curie w Panteonie* // Fizyka w Szkole. – 1995, nr 5, s. 313-314. *Noblistka i pieniądze* / Wojciech Kalwat // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 84-85.

HURWIC Józef : *Zawile dzieje odkrycia rozszczepienia jądrowego : w 100 odkrycia promieniotwórczości* // Fizyka w Szkole. – 1998, nr 1, s. 51-55.

JANICKA Małgozrta : *Wielka i skromna : Maria Skłodowska-Curie* // Mówią Wieki. – 2011, nr 3, s. 56-59.

JOLIOT-CURIE Irena : *Maria Curie, moja matka* // Nauka Polska. – 1998, s. 14-46.

KABZIŃSKA Krystyna : *Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie* // Nauka Polska. – 1998, s. 108-118.

- KALWAT Wojciech : *Noblistka i pieniądze* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 84-85.
- KRAWCZYK Maciej : *Historia (nie) sekretna* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 72-75.
- KRAWCZYK Maciej : *Królowa mrówek* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 56-59.
- LANGEVIN Hélène : *Maria Curie i odkrycie radu* // Nauka Polska . – 1998, s. 9-13.
- LEWANDOWSKI Tadeusz : *Albert i Maria – więcej niż koleżeństwo* // Mówią Wieki. – 2003, nr 5, s. 30-34.
- MITTERRAND François : *Maria Skłodowska-Curie w Panteonie* [przem.] // Nauka. – 1995, nr 4, s. 3-10.
- NIEUWAŻNY Andrzej : *Uczona idzie na wojnę : Maria Skłodowska-Curie w latach 1914-1918* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 64-65.
- OSIECKA Gabriela : *Odkrycia Marii Skłodowskiej-Curie drogowskazem w epokę energii jądrowej* // Chemia w Szkole. – 1998, nr 5, s. 280-284.
- PIEŃKOS Andrzej : *Paryż Skłodowskiej-Curie : piękna epoka sztuki* // Mówią Wieki. – 2011, nr 6, s. 24-28.
- PISKUREWICZ Jan : *Stypendia Carnegie-Curie : Maria Skłodowska-Curie i jej stypendyści* // Kwartalnik Historii Nauki i Techniki . - 2001, nr 3, s. 95-108.
- PISKUREWICZ Jan : *Współpraca Alberta Einsteina z Marią Skłodowską-Curie w Międzynarodowej Komisji Współpracy Intelktualnej przy Lidze Narodów (1922-1932)* // Kwartalnik Historii Nauki i Techniki. – 2005, nr 3-4, s. 7-24.
- ROTKIEWICZ Maria : *Turystyka i sport w życiu Marii Skłodowskiej-Curie : (w 130 rocznicę urodzin wielkiej Polki* // Kultura Fizyczna. – 1998, nr 1/2 , s. 4-10.
- SACH Janusz : *Stulecie odkrycia polonu i radu* // Nauka. – 1998, nr 2, s. 293-306.
- SOBIESZCZAK-MARCINIAK Małgorzata : *Lekcja chemii w Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie* // Chemia w Szkole. – 1998, nr 1, s. 30-32.
- SOBIESZCZAK-MARCINIAK Małgorzata : *Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie* // Nauka Polska. – 1998, s. 119-132.
- SZCZEPKOWSKI Tadeusz : *Czasy Marii Skłodowskiej-Curie* // Argumenty. – 1967, nr 44, s. 1,4.
- SZWARC Andrzej : *Rodzina Skłodowskich : w kręgu warszawskiej inteligencji pozytywizmu* // Mówią Wieki. – 2011. – nr 6, s. 40-44.
- ŚRODA Magdalena : *Ateistka! Feministka! Ibsenistka!* // Gazeta Wyborcza. - 2011, nr 105, dod. Wysokie Obcasy nr 18, s. 34-37.

ŚRODA Magdalena : *Bo była kobietą* // Wprost. - 2011, nr 10, s. 35-37.

WACŁAWEK Witold i Maria : *Maria Skłodowska-Curie* // Chemia w Szkole. – 2005, nr 6, s. 27-34.

WACŁAWEK Witold i Maria : *Maria Skłodowska-Curie : wkład w rozwój nauki* // Chemia w Szkole. - 2011, nr 1, s. 14-23.

WILHELMI Zdzisław : *Znaczenie odkrycia polonu i radu dla rozwoju fizyki* // Fizyka w Szkole. – 1999, nr 1, s. 4-11.